

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând, fără participarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Ciobanu Valentin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 mai 2022, în cauza penală în privința lui,

Ciobanu Valentin XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 01.12.2021 – 31.01.2022;

Instanța de apel: 28.02.2022 – 11.05.2022;

Instanța de recurs: 25.08.2022 – 16.11.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Central din 31 ianuarie 2022, Ciobanu Valentin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 13 (treisprezece) ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul de executare a pedepsei sub formă de închisoare aplicată lui Ciobanu Valentin, urmînd a fi calculat din momentul pronunțării dispozitivului sentinței, și anume din 31 ianuarie 2022, cu includerea în termenul pedepsei în formă de închisoare, termenul reținerii și deținerii lui Ciobanu Valentin în stare de arest preventiv - de la 11.10.2021 ora 12:50 până la 31.01.2022.

S-a menținut în privința inculpatului Ciobanu Valentin măsura preventivă - arestarea preventivă până la rămânerea definitivă a prezentei sentințe.

S-a încasat din contul inculpatului Ciobanu Valentin în beneficiul statului suma de 2100 (două mii una sută) lei cu titlu de cheltuieli judiciare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Ciobanu Valentin la XX, în jurul orelor XX, aflîndu-se în gospodăria lui Russu Vitalie, situată în s.XX, ca rezultat al unui conflict iscat între Ciobanu Valentin și Coșciug Evghenii, a.n. XXX, avînd intenția și urmărind scopul provocării leziunilor corporale grave victimei Coșciug Evghenii, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzînd urmările lor și admițînd în mod conștient survenirea acestor urmări, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului victimei, în rezultatul cărui fapt ultimul a fost internat în Spitalul Raional Soroca „A.

Prisacari", unde la XXX, ca urmare a leziunilor corporale primite a decedat. Conform raportului de expertiză judiciară nr.XXX din 13.11.2021 moartea cet.Coșciug Evghenii, anul nașterii XXX, s-a datorat stopului cardio-respirator ca rezultat al hemoragiilor secundare în trunchiul cerebral, intumescența și edemului bulbar, pe fondalul traumei cranio-cerebrale închise manifestată prin echimoză periorbital pe dreapta, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hematom subdural, hemoragii subdurale, subarahnoidiene - ce se confirmă prin depistarea modificărilor respective la necropsia cadavrului și adevărate de rezultatele investigațiilor histopatologice. La examinarea medico-legală a cadavrului cet.Coșciug Evghenii s-au depistat următoarele leziuni corporale: traumă cranio-cerebrală închisă: echimoză periorbital pe dreapta, excoriație pe nas, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hematom subdural parieto-occipital pe dreapta (120ml), hematom lamelar parieto-occipital bilateral, hemoragii subarahnoidiene insulare, hemoragii secundare în trunchiul cerebral - care s-au produs cu circa 24 ore până la deces, prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent prin mecanism de lovire, are legătură cauzală directă cu decesul și se califică drept vătămare corporală gravă periculoasă pentru viață și echimoze pe brațul stâng, care s-au produs în aceeași perioadă scurtă de timp, prin mecanism de presiune cu obiect contondent cu suprafața limitată, nu au legătură cauzală cu decesul și se califică ca vătămare corporală neânsemnată. Leziunile corporale depistate sunt vitale și s-au produs în aceeași perioadă scurtă de timp, cu aproximativ 24 ore până la deces, în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent cu suprafața limitată (posibil pumnul), prin mecanism de lovire cu și de acesta, au legătură cauzală directă cu decesul. Producerea leziunilor corporale cauzatoare de deces, prin cădere liberă sau cu accelerație de la propria înălțime, urmare a lovirii de către agresor, nu se exclude.

Prin acțiunile sale, inculpatul Ciobanu Valentin a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.151 alin.(4) Cod penal, cu indicii de calificare: vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, acțiuni care au provocat decesul victimei.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

- *avocatul Olșanski Alexandr în numele inculpatului Ciobanu Valentin*, prin care a solicitat casarea totală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a dispune achitarea lui Ciobanu Valentin, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de el;

- *inculpatul Ciobanu Valentin*, prin care a solicitat casarea sentinței.

3.1 În motivarea cererii de apel avocatul Olșanski Alexandr a invocat că:

- prin probele examinate în ședința de judecată vinovăția inculpatului nu se confirmă incontestabil, iar cercetarea judecătorească a fost efectuată cu încălcarea normelor de procedură penală. În rezultatul judecării cauzei penale nu s-a stabilit cu certitudine cum, când anume și unde partea vătămată a primit leziunile corporale și cu ce anume el a fost bătut de inculpat, dacă aceasta a avut loc în realitate;

- în speță, contrar art.254 Cod de procedură penală, organul de urmărire penală n-a luat toate măsurile pentru cercetarea completă a circumstanțelor cauzei, deoarece n-a fost efectuată expertiza pentru a stabili, care urme au fost lăsate pe plapumă și a

cui anume este sînge, dacă întradevăr acolo era sînge. În acest sens procurorul n-a demonstrat în ședința din ce cauză aceasta plapumă a fost recunoscută și anexată ca corp delict, fiindcă nici plapuma, nici sticlă de la șampanie nicidecum nu confirmă comiterea de către inculpatul a crimei imputate. Nu s-a stabilit unde se afla Coșciug Evghenii după ce a plecat de la Russu și ce anume a avut loc pînă ce el a venit acasă la sine;

- în ședință procurorul a cerut citirea declarațiilor martorei S.Ceban din motiv că ea se află peste hotare, necăfînd la faptul că n-au fost respectate cerințele din art.371 Cod de procedură penală, pentru așa solicitare, care totuși neîntemeiat a fost admisă de instanța, deși avocatul a argumentat ilegalitatea cererii date. Citirea depozițiilor martorei S.Ceban (concubina lui Ciobanu) este absolut ilegală, fiindcă prin admitere cererii numite de prima instanță evident au fost încălcate prevederile art.371 alin.(1) p.2) Cod de procedură penală, unde clar și expres s-a stipulat, că citirea în ședința de judecată a declarațiilor martorului depuse în cursul urmăririi penale poate avea loc cu condiția, că audierea martorului a fost efectuată cu confruntarea între acest martor și bănuț/învinuit sau martorul a fost audiat în conformitate cu art.109 și art.110 Cod de procedură penală, însă în faza de urmărire penală n-a avut loc nici confruntarea între bănuț/învinuitul cu martora S.Ceban și nici audierea ei în concordanță cu art.109 și art.110. Adică de instanța n-au fost respectate cerințele stricte din art.371 al.(1) p.2) Cod de procedură penală și este ilegală încheiere privind admiterea solicitării date. Declarațiile martorei Ceban potrivit art.94 Cod de procedură penală, nu puteau fi admise ca proba și nu puteau fi puse la baza sentinței;

- inculpatul n-a recunoscut vina și a declarat, că pe data de XX, cînd era ziua lui de naștere, el a intrat la Russu pentru a servi vin spumant cu stăpînul. Apoi a venit și Evghenii Coșciug, fiind în stare de ebrietate și agresiv, pe care l-a observat că avea zgîrieturi pe față. Ultimul în adresa lui a spus cuvinte necenzurate, și el numai l-a împins la umăr pe Coșciug, care a căzut pe burtă. În momentul dat Russu nu asista, aflîndu-se afară. Apoi Coșciug a căzut în ogradă și în drum, însă nu putea deceda de la aceea, că a fost împins de el. În ziua incidentului el n-a discutat cu concubina lui, Ceban Svetlana; -instanța neîntemeiat a conchis, că urmează a fi respins argumentul apărării precum, că n-a fost stabilit cu certitudine, cum a fost aplicată lovitură de către inculpat. Acest fapt probat (chipurile) prin declarațiile martorului Russu, care revenind în șoproan, l-a văzut pe Coșciug, stînd pe pămînt, păzitionat pe spate, plin de sînge. Însă martorul Russu nimic n-a spus despre lovitură, el n-a văzut ce s-a întîmplat în lipsa lui între Ciobanu și Coșciug, ultimul nu i-a povestit nimic, plecînd din gospodăria;

- prin depozițiile lui Russu nu s-a probat că părții vătămăte de către inculpatul i-a fost aplicată lovitură. De asemenea, nu s-a constatat cu ce anume Coșciug a fost bătut - cu 4 pumnii și picioarele (cum s-a notat nefondat în rechizitoriu și sentință fără probe) sau cu un alt obiect;

- nu corespunde adevărului teza din sentința precum că, instanța a considerat neîntemeiate pretențiile apărării la netemeinicia încheierii referitor la respingerea demersului despre audierea medicului-legist privind concretizarea întrebărilor

importante pentru cauza penală din motiv că partea apărării n-a menționat care anume aspecte sînt neclare, deoarece prin raportul de expertiză nr.XX s-a concluzionat, că leziunile corporale s-au produs cu aproximativ de 24 ore pînă la deces, producerea leziunilor corporale cauzatoare de deces prin căderea liberă sau cu accelerație de la propria înălțime, urmare a lovirii de către agresor, nu se exclude;

- în ședință, din cauză că demersul a fost respins, nu s-a elucidat, dacă părții vătămate îi puteau fi cauzate leziunile corporale pe 02.10.2021 pînă la orele 15.16 (cînd a avut loc conflictul în șopronul lui Russu) sau după ce conflictul s-a epuizat, cînd Coșciug Evghenii a plecat acasă.

3.2. În motivarea cererii de apel inculpatul Ciobanu Valentin a invocat că:

- nu s-a luat în considerație faptul, că are la întreținere un copil minor, că i-au fos încălcate drepturile, că nu este de acord cu expertiza efectuată și cu declarațiile martorilor, precum și că are probleme de sănătate;

- în celula în care este deținut, sunt gîndaci și șobolani, nu este respectat spațiul revenit la fiecare deținut, astfel solicită să-i fie redus din termen e perioada cît s-a aflat în arest preventiv cu calcularea a două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 mai 2022, s-au respins ca nefondate apelurile declarate de avocatul Olșanski Alexandr și inculpatul Ciobanu Valentin, sentința fiind menținută fără modificări.

A fost admisă parțial cererea inculpatului Ciobanu Valentin cu privire la reducerea pedepsei în legătură cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a dedus din pedeapsa numită prin sentința Judecătoriei XX lui Ciobanu Valentin de 13 (treisprezece) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, arestarea preventivă pe termen de 111 (una sută unsprezece) zile, conform prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv și reduce pedeapsa închisorii cu 222 (două sute douăzeci și două) zile, cu executarea pedepsei închisorii pentru termenul rămas.

Calcularea termenului executării pedepsei închisorii pentru Ciobanu Valentin începe din 11.05.2022, cu includerea în acest termen duratei ținerii lui în stare de arest de la 11.10.2021 pînă la 11.05.2022.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungînd la concluzia privind vinovăția inculpatului Ciobanu Valentin și a făcut o încadrare juridică justă a acțiunilor acestuia în baza art.151 alin.(4) Cod penal.

A menționat că, soluția primei instanțe se bazează pe elementele de fapt dobândite din probele cauzei penale, verificate și în ședința instanței de apel suplimentar, printre care: proces-verbal privind depistarea infracțiunii ori constatarea bănuielii rezonabile privitor la o infracțiune comisă din 03.10.2021 (f.d.7); procese-

verbale de cercetare de la fața locului cu anexe (f.d.8-20); ordonanță de recunoaștere în calitate corp delict a unei plapume, unei perdele pe care sunt prezente urme de culoare brună asănătoare cu sânge și o sticlă de la șampanie ridicate din gospodăria lui Russu Vitalii și anexarea acestora la cauza penală, chitanțierul (f.d.21-22); comunicare telefonică de la Coșciug Virgil nr.R-2, nr.6918 din 02.10.2021 către Inspectoratul de Poliție Soroca, precum că la data de XX, tatăl Coșciug Evghenii a fost bătut pe persoane cunoscute (f.d.23); cerere de la Coșciug Virgil adresată Inspectoratului de Poliție Soroca, prin care solicită de a lua măsuri conform legislației în vigoare cu Ciobanu Valentin, care la data de XX, aproximativ pe la ora XX l-a numit pe tatăl său Coșciug Evghenii cu cuvinte necenzurate și l-a agresat fizic (f.d.24); certificat medical de constatare a decesului nr.86 în privința lui Coșciug Evghenii (f.d.29); raport de expertiză judiciară nr.XXXX din 13.11.2021, (f.d.36-39); declarațiile succesoriului părții vătămate Coșciug Virgil date în instanța de fond și suplimentar verificate în instanța de apel, (f.d.141-142); declarațiile martorului Arion Valentina date în prima instanță și suplimentar verificate în instanța de apel, (f.d.143-144); declarațiile martorului Russu Vitalie date în prima instanță și suplimentar verificate în instanța de apel (f.d.154); declarațiile inculpatului Ciobanu Valentin date în prima instanță și suplimentar verificate în instanța de apel (f.d.155).

Luând în considerație probele verificate în ansamblu, instanța de apel a ajuns la concluzia că nu există dubii rezonabile în ce privește existența elementelor infracțiunilor prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal în acțiunile inculpatului Ciobanu Valentin, vinovăția inculpatului fiind dovedită incontestabil prin ansamblul de probe administrate în materialele cauzei penale.

A relevat că, judecând cauza penală, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Ciobanu Valentin și încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor de art.151 alin.(4) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, acțiuni care au provocat decesul victimei.

Instanța de apel a apreciat că probele cercetate și apreciate în coroborare dovedesc deplin vina inculpatului Ciobanu Valentin în fapta stabilită și reținută de către prima instanță, iar probe în confirmarea nevinovăției inculpatului nu au fost prezentate.

Instanța de apel a indicat că nu poate fi reținut în favoarea inculpatului argumentul invocat în apelul declarat referitor la faptul, că inculpatul Ciobanu Valentin nu este vinovat de comiterea infracțiunii ce i se incriminează, că prin declarațiile martorilor audiați pe cauză nu se probează vinovăția inculpatului, iar în instanță nu s-a demonstrat vina lui în comiterea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal. Aceste afirmații cu caracter declarativ și ca un mod de apărare a inculpatului în vederea eschivării de răspundere penală, afirmațiile date fiind combătute prin totalitatea de probe administrate, care au fost puse just de către prima

instanță la baza sentinței de condamnare. Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul Ciobanu Valentin în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui de către instanța de fond nu echivalează cu achitarea lui, după cum se solicită în apelul declarat, deoarece probele prezentate în spriginul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului Ciobanu Valentin în comiterea infracțiunii incriminate, aceasta fiind o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspundere penală. Prima instanță just a apreciat că pe cauză sunt suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele și care confirmă pe deplin vinovăția inculpatului în faptele infracționale reținute în sarcina lui.

Instanța de apel a considerat că probele administrate pe cauză în acuzare, cercetate în ședința primei instanțe, precum și verificate suplimentar în ședința instanței de apel, corespund cerințelor stipulate de art.101 Cod de procedură penală, adică sînt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrînd deplin vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal, după cum a stabilit prima instanță, în deplină măsură.

După verificarea suplimentară a probelor materiale, instanța de apel a constatat, că argumentele invocate în apelul declarat de avocat în numele inculpatului sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către prima instanță pe parcursul judecării cauzei. Deși inculpatul Ciobanu Valentin nu recunoaște vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate și reținute în sarcina lui, reieșind din probele administrate de către prima instanță și verificate suplimentar de către instanța de apel, se demonstrează pe deplin săvârșirea de către inculpat a infracțiunii reținute în sarcina lui, astfel prima instanță corect a conchis asupra vinovăției inculpatului.

Instanța de apel a indicat că prima instanță a ținut cont de legea procesual-penală, a apreciat probele administrate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăția inculpatului. În acest aspect pe cauza au fost efectuate în deplină măsură acțiuni procesual-penale de investigare în vederea stabilirii vinovăției inculpatului Ciobanu Valentin, probele date fiind administrate și cercetare în instanța de fond, ulterior și de către instanța de apel, în urma cărora s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor imputate. Astfel, nu poate fi reținută afirmația invocată de către avocat în interesele inculpatului referitor la faptul, că în cadrul cercetării judecătorești nu s-a stabilit vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, că în urma examinării cauzei nu s-a stabilit cu certitudine cum, cînd anume și unde partea vătămată a primit leziunile corporale și cu ce anume a fost bătut de Ciobanu Valentin și dacă aceasta a avut loc în realitate.

În acest aspect, instanța de apel a indicat, că potrivit plîngerii depuse de Coșciug Virgil către Inspectoratul de Poliție Soroca, ultimul a solicitat de a lua măsuri conform legislației în vigoare cu Ciobanu Valentin, care la data de XXX, aproximativ pe la ora XXX, l-a numit pe tatăl său Coșciug Evghenii cu cuvinte necenzurate și l-a agresat fizic (f.d.24). Faptul comiterii infracțiunii incriminate inculpatului Ciobanu

Valentin în privința părții vătămate Coșciug Evghenii se confirmă și prin declarațiile succesoriului părții vătămate Coșciug Virgil date în instanța de fond și suplimentar verificate în instanța de apel. Respectiv, declarațiile date de succesoriul părții vătămate și martorii audiați în ședința primei instanțe, declarații care au fost suplimentar verificate în ședința instanței de apel, se confirmă și prin raportul de expertiză judiciară nr.XXX din XXX în privința lui Coșciug Evghenii, prin care s-a constatat că moartea ultimului s-a datorat stopului cardiorespirator ca rezultat al hemoragilor secundare în trunchiul cerebral, intumescența și edemului bulbar, pe fondalul traumei craniocerebrale închise manifestată prin echimoză periorbital pe dreapta, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hematom subdural, hemoragii subdurale, subarahnoidiene - ce se confirmă prin depistarea modificărilor respective la necropsia cadavrului și adevărate de rezultatele investigațiilor histopatologice (f.d.36-39).

Instanța de apel a considerat că în cadrul judecării cauzei, atât în prima instanță cât și în instanța de apel, nu au fost stabilite circumstanțe, care pun la îndoială veridicitatea declarațiilor succesoriului părții vătămate și a martorilor audiați în instanța de fond, dar din contra, martorii amănunțit au descris împrejurările comiterii actelor ilegale de către inculpatul Ciobanu Valentin în privința lui Coșciug Evghenii, declarațiile inculpatului privind nevinovăția sa fiind confirmate prin declarațiile succesoriului părții vătămate, a martorilor, precum și prin probele scrise cercetate în instanța de fond și suplimentar verificate în ședința instanței de apel.

Totodată, instanța de apel a indicat că succesoriul părții vătămate și martorii pe cauză au fost audiați în prima instanță sub jurământ, într-un proces public, astfel careva temei de a pune la îndoială declarațiile martorilor, instanța de apel nu a constatat. Starea de fapt reținută și de drept stabilită de prima instanță concordă cu circumstanțele și probele administrate, relevate și analizate în sentință. Nu pot fi luate în considerație nici afirmațiile aduse de către avocat în apel privind faptul că sentința este bazată pe presupuneri, că instanța neobiectiv a examinat cauza, ajungând la concluzia greșită despre vinovăția lui, deoarece anume că în cadrul cercetării judecătorești vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată și sentința de fapt nu este bazată pe presupuneri, dar pe totalitatea de probe administrate pe caz, la cercetarea cărora inculpatul a avut acces deplin.

Instanța de apel nu a stabilit aprecierea greșită a probelor pe caz, din contra anume că condamnarea inculpatului se bazează pe circumstanțele stabilite pe caz în baza probelor evaluate, dobândite potrivit normelor legii procesual penale, cu cercetarea probelor în cadrul unui proces judiciar public, inculpatului fiindu-i asigurate toate garanțiile necesare apărării sale prevăzute de lege, de fapt careva dubii în vinovăția inculpatului nu au fost stabilite.

În această ordine de idei instanța de apel a indicat că prima instanță a ținut cont de legea procesual-penală, a apreciat probele administrate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăția inculpatului, iar vinovăția acestuia a fost dovedită incontestabil. Circumstanțele cauzei dovedesc caracterul infracțional al acțiunilor lui Ciobanu Valentin, iar faptul că inculpatul nu

și-a recunoscut vina, instanța de apel o apreciază ca o metodă de a denatura stabilirea adevărului și de a se eschiva de răspunderea penală, deoarece probele prezentate în sprijinul învinuirii dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate. Temei de a pune la îndoială declarațiile succesorului părții vătămate și a martorilor și de a considera că inculpatul este incriminat pe nedrept nu s-au stabilit, mai ales că martorii au dat declarații fiind preîntâmpinați despre răspunderea penală pe care o poartă pentru darea de mărturii false, în comparație cu inculpatul, astfel, la părerea probele cercetate în ansamblu constată cu certitudine existența infracțiunii și vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii reținute în sarcina lui.

În opinia instanței de apel, probele nominalizate și examinate în ansamblu prezintă o situație clară și fără de dubii a circumstanțelor de fapt și consideră că reeșind din probele date rezultă că Ciobanu Valentin a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.151 alin.(4) Cod penal, consecințele date fiind în raport de cauzalitate cu faptele săvârșite.

Instanța de apel a apreciat că este neîntemeiată și nemotivată solicitarea avocatului de casare a sentinței cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care inculpatul să fie achitat, dat fiind faptul că acțiunile inculpatului au fost corect încadrate și temeuri de achitare instanța de apel nu a constatat în situația când probele cercetate și apreciate în coroborare dovedesc deplin vina lui Ciobanu Valentin în crima stabilită de prima instanță.

Referitor la termenul de pedeapsă, care de fapt și este latura contestată de către inculpat în apelul declarat, se apreciază că prima instanță la stabilirea termenului de pedeapsă a ținut cont și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.(2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art.75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului un termen de pedeapsă echitabil faptei infractorice săvârșite, care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare. Potrivit art.75 al.(1) Cod penal și art.394 al.(2) pct.1) CPP, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului penal.

Instanța de apel a menționat, că prima instanță la stabilirea termenului de pedeapsă inculpatului Ciobanu Valentin a luat în considerație și circumstanțele cauzei, faptul că inculpatul are la întreținere un copil minor, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, lipsa circumstanțelor agravante și atenuante.

Instanța de apel a constatat, că în speță nu există temeii legal pentru casarea sentinței în latura contestată de către inculpat, deoarece la soluționarea chestiunii respective s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art.art.61,75 Cod penal, privitor la scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a pedepsei. Instanța de judecată a stabilit inculpatului pedeapsa nominalizată cu executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de

motivul acesteia, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

În viziunea instanței de apel, pedeapsa stabilită inculpatului sub formă de închisoare pe termen de 13 ani va asigura scopurile pedepsei, este echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Totodată, instanța de apel a constatat temei de a interveni, în condițiile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală și de a reduce pedeapsa penală stabilită lui Ciobanu Valentin, ca urmare a constatării faptului deținerii acestuia în Penitenciarul nr.11 Bălți de la 12.10.2021 până la 31.01.2022 - 111 zile, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În sensul dat, Colegiul admite parțial cererea depusă de inculpatul Ciobanu Valentin cu privire la reducerea pedepsei în legătură cu încălcarea drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Instanța de apel a indicat că prin apelul declarat Ciobanu Valentin a solicitat constatarea aflării lui în arest în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru perioada deținerii sale în arest preventiv și reducerea în baza art.385 alin.(5) Cod de procedură penală cu două zile pentru 1 zi de arest în condiții contrare convenției CEDO.

În partea ce ține de condițiile de detenție contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din Penitenciarul nr.11 Bălți, instanța de apel a reținut că Ciobanu Valentin s-a deținut de la de la 12.10.2021 până la 31.01.2022 în calitate de prevenit în stare de arest preventiv în Penitenciarul nr.11 Bălți și consideră că în timpul deținerii sale în arest preventiv i-au fost încălcate drepturile la condițiile de detenție. Potrivit raportului prezentat de Directorul Penitenciarului nr.11, Comisar-șef de justiție Starii Valeriu asupra condițiilor de detenție contestate se indică, că deținutului Ciobanu Valentin pe perioada detenției în Penitenciarul nr.11 Bălți i-a fost acordat minimul de condiții pentru executarea detenției și ultimul nu s-a adresat cu plângeri în adresa administrației instituției privind presupusele condiții inadecvate de detenție.

Ținând cont de cererea depusă de către inculpatul Ciobanu Valentin, instanța de apel a dat o apreciere condițiilor de detenție invocate de către ultimul, coroborate la poziția autorităților instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art.3, care prevede, că „nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante”. Prin sentința Judecătorei XXX Ciobanu Valentin a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.151 alin.(4) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 13 (treisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Termenul de executare a pedepsei sub formă de închisoare, aplicată lui Ciobanu Valentin Vasile s-a dispus a fi calculat din momentul pronunțării dispozitivului sentinței, și anume din

31 ianuarie 2022, cu includerea în termenul pedepsei în formă de închisoare, termenul reținerii și deținerii lui Ciobanu Valentin în stare de arest preventiv - de la 11.10.2021 ora 12.50 până la 31.01.2022.

Astfel, potrivit raportului Ciobanu Valentin s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți în calitate de prevenit în total 111 zile, în următoarele perioade și celule: - celula nr.46, în perioada de timp cuprinsă între 12.10.2021 și 25.10.2021, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 14,02m², unde blocul sanitar constituie 1,58 m², fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,11x0,95m. Cifra deținuților a fost de 3 persoane; -celula nr.58, în perioada de timp cuprinsă între 25.10.2021 și 02.02.2022, cu suprafața totală a spațiului de detenție de 55,83m², unde blocul sanitar constituie 1,57 m², fiind amplasat la intrare în partea dreaptă a celulei, pereții acestuia fiind ridicați până la tavan, dotat cu ventilare artificială și cu ușă. Dimensiunea geamului: 1,04x1,15m și 1,17x1,13m. Cifra deținuților a variat între 11 și 22 persoane; Celulele corespund condițiilor de detenție și sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnați, ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. Potrivit art.464 al Hotărârii Guvernului nr.583 din 26.05.2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, în punctul 464 se stipulează, că fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, care trebuie să fie iluminat natural și artificial, încălzit și ventilat conform normativelor de construcții. S-a constatat, că în perioada de detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți, Ciobanu Valentin a fost asigurat cu un spațiu mai mic de 4 m², fapt care confirmă că au încălcat normele de suprafață pentru deținerea unei persoane în detenție, prevăzute de Hotărârea Guvernului susmenționată, și care, incontestabil, constituie un tratament inuman și prin aceasta s-au încălcat drepturile privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO). Cu referire la acest aspect, în raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr.11 Bălți, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat, că starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți în celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standartului de cel puțin 4 m² de spațiu locativ per deținut și de a reviziu, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare.

În aceeași ordine de idei instanța de apel a reținut că CEDO a notat cu îngrijorare repetarea problemelor în privința condițiilor precare de detenție în Penitenciarul nr.11 Bălți. Aceasta notează că, în repetate rânduri, a constatat încălcarea articolului 3 din Convenție în privința acestui penitenciar (cauza Shishanov c/Moldovei, 15 decembrie 2015, paragraf 127), însă această problemă sistematică continuie să persiste.

În cauza Kalașnicov c.Rusiei, precum și în cauza Ostrovar c.Moldovei, Curtea a constatat că, supraaglomerarea deja ridică în sine o chestiune în temeiul art.3 al Convenției, în special când ea durează perioade lungi de timp, așa cum se reține în cazul autorului plîngerii, care a fost deținut în Penitenciarul nr.11 Bălți. E de reținut și faptul, că în cazurile anterioare, în care reclamanții au avut la dispoziție mai puțin de 3 m2 de spațiu vital, Curtea a constatat că supraaglomerarea era suficient de gravă încât să justifice, în sine, constatarea încălcării art.3 din Convenție (Sulejmanovici c.Italiei, 16 iulie 2009, par.51; Lind c.Rusiei, 6 decembrie 2007, par.59).

Astfel, instanța de apel a considerat că, dificultățile cu care s-a confruntat Ciobanu Valentin pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr.11 Bălți în calitate de prevenit, au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art.3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarul vizat. La acest aspect instanța nu neglijează posibilitatea survenirii unor îmbunătățiri ale condițiilor de detenție în perioada ulterioară constatărilor efectuate de către aceste instituții, însă în lipsa unor probe ale administrației instituției penitenciare, în care s-a aflat prevenitul Ciobanu Valentin, care ar fi răsturnat prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către ultimul, duc la concluzia că afirmațiile din cerere sunt justificate

Prin prisma prevederilor legale enunțate, instanța de apel a constatat că Ciobanu Valentin s-a aflat în Penitenciarul nr.11 Bălți în condiții precare de detenție pe o perioadă de 111 zile în calitate de prevenit, adică în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Totodată Colegiu penal conchide, că deținerea sub arest a lui Ciobanu Valentin după pronunțarea sentinței de condamnare la închisoare cu executare în penitenciar, adică după 31.01.2022 și pînă la moment, constituie nu măsură preventivă - arestarea preventivă, în sensul art.185 CPP și art.5 alin.(1) lit.c) CEDO, dar executarea pedepsei închisorii dispuse de un tribunal competent, în sensul art.5 alin.(1) lit.a) CEDO și astfel, Ciobanu Valentin, în caz că consideră că și după 31.01.2022 i-au fost încălcate drepturile acestuia privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, nu este lipsit de dreptul de a se adresa judecătorului de instrucție din raza de activitate a organului sau instituției care execută pedeapsa, după intrarea în vigoare a hotărîrii judecătorești în cazul penal dat, cu plîngere referitor la condițiile de detenție, cu solicitarea privind constatarea încălcărilor drepturilor privind condițiile de detenție în ordinea prevăzută de art.469 alin.(1) pct.17/1, art.473/1, art.473/2 Cod Procedură penală pentru perioada când s-a aflat în penitenciar după pronunțarea sentinței de condamnare pe cauză, care poate adopta o hotărîre, conform prevederilor art.473/2-473/4 Cod de procedură penală, or, dînsul deja execută o pedeapsă privativă de libertate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Ciobanu Valentin, prin care solicită casarea deciziei.

5.1. În motivarea recursului inculpatul invocă că, de către instanța de judecată i-a fost aplicată o pedeapsă foarte dură.

Menționează că, concluziile rapoartelor de expertiză efectuate la caz au fost modificate de către medici, iar martorii la caz nu s-au prezentat la examinarea cauzei în cadrul instanței de apel.

La momentul emiterii hotărârii nu i s-a oferit dreptul la ultimul cuvânt, prin ce i-au fost încălțate drepturile fundamentale.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul a depus referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 din Codul de procedură penală.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Din conținutul recursului rezultă că recurentul nu invocă vreun temei de drept concret din cele 16 prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, însă reieșind din motivarea acestuia reiese că inculpatul Ciobanu Valentin face referință la eroarea prescrisă la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că temeiurile invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

În esență, recurentul critică decizia contestată în latura stabilirii pedepsei, menționând că instanța de apel i-a stabilit o pedeapsă prea aspră.

Pornind de la stipulările legale, instanța de recurs susține că, pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, și să fie în strictă conformitate cu dispozițiile Părții speciale a Codului penal, ținându-se cont de limitele fixate în sancțiunea infracțiunii incriminate.

Totodată, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Așadar, Colegiul penal statuează că, instanța de apel efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului corect a ajuns la concluzia că prima instanță întemeiat i-a aplicat inculpatului Ciobanu Valentin o pedeapsă sub formă de 13 ani închisoare, conducându-se de principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, art. 75 alin. (1) Cod penal.

Mai mult, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul inculpatului precum că, pedeapsa stabilită acestuia este prea aspră, din considerentul că aceasta este echitabilă și direct proporțională cu caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, fiind suficient de argumentată de către instanța de judecată.

De asemenea se menționează faptul că, instanța de apel s-a expus motivat și detaliat asupra faptului aplicării pedepsei în privința inculpatului Ciobanu Valentin, respectând limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea incriminată art. 151 alin.(4) Cod penal, motivare pe care instanța de recurs și-o însușește și nu se va expune repetat asupra acesteia.

Colegiul penal atestă că, instanța de apel justificat a conchis că în speță nu există temei legal de a casa sentința primei instanțe în latura penală, deoarece la soluționarea chestiunii respective s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 61, 75 Cod penal, privitor la scopul pedepsei penale și criteriile generale de individualizare a pedepsei, iar pedeapsa sub formă de 13 ani închisoare va asigura scopurile pedepsei, fiind echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Referitor la alegațiile inculpatului precum că concluziile rapoartelor de expertiză efectuate la caz au fost modificate de către medici, Colegiul penal remarcă că, argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel, examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art. 414 Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor, a indicat temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea respectivei soluții, precum și motivele adoptării ei, decizia instanței de apel în partea contestată fiind bine argumentată, motivată, legală și întemeiată.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea inculpatului și pericolul social al infracțiunii săvârșite.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a expus argumentat și corect asupra motivelor relevante și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs acceptă și însușește aceste argumente, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 al hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6§1 din CEDO, obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așadar, Colegiul penal statuează că, temeiul invocat de către inculpatul Ciobanu Valentin prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10), Cod de procedură penală, nu s-a confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Ciobanu Valentin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Ciobanu Valentin XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **23 decembrie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie